

Van eenzaamheid naar integratie: Kwalitatief onderzoek naar motivatiefactoren en eenzaamheid op coproductie

Door

Daniël Wiessing

S2201364

Bachelorscriptie bestuurskunde, BBO

Faculteit Governance and Global Affairs

Universiteit Leiden

Onder begeleiding van Dr. C.J.A. van Eijk

Mei 2024

Woord aantal: 8488

Samenvatting

In deze scriptie wordt er onderzoek gedaan naar de invloed van gepercipieerde eenzaamheid en individuele motivatiefactoren op de participatie van senioren in coproductieactiviteiten binnen een buurthuis in Moerwijk te Den Haag. Het onderzoek vult de leemte aan op het gebied van psychologische en emotionele bepalingen die senioren motiveren of demotiveren om actief deel te nemen aan coproductie in het lokale buurthuis. De centrale vraag is: Hoe beïnvloeden gepercipieerde eenzaamheid en individuele motivatiefactoren de keuze van senioren in Moerwijk om deel te nemen aan coproductie binnen het vrouwenbuurthuis?

Om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag is dit onderzoek uitgevoerd doormiddel van een kwalitatief onderzoek, waarbij semigestructureerde interviews zijn uitgevoerd met vier senioren uit Moerwijk. Deze manier van deductief en kwalitatief onderzoek doen, heeft inzicht geboden in de ervaringen en motivaties van de deelnemers. Hiermee werd het onderzoek in staat gesteld om de interacties tussen individuele motivatiefactoren, gepercipieerde eenzaamheid op coproductie te analyseren.

Uit de resultaten blijkt dat het gevoel van gepercipieerde eenzaamheid geen invloed heeft op hoeveel mensen meedoen aan activiteiten in het buurthuis. Wat wel belangrijk is, zijn de drie motivatiefactoren uit de zelfdeterminatietheorie: autonomie, competentie en verbondenheid. Senioren die zich sterker voelen op deze gebieden, zijn meer geneigd om deel te nemen aan het buurthuis. Kortom, het onderzoek concludeert dat persoonlijke motivatiefactoren zoals autonomie, competentie en verbondenheid belangrijker zijn voor de deelname van senioren aan activiteiten dan het gevoel van gepercipieerde eenzaamheid.

Het is belangrijk om voorzichtig te zijn bij het generaliseren van de resultaten naar andere groepen in de samenleving vanwege de beperkte steekproefomvang van vier respondenten en de context van het onderzoek. Bovendien zijn politieke en financiële factoren die de participatie kunnen beïnvloeden ook relevant en zouden in toekomstig onderzoek kunnen worden meegenomen. Een aanbeveling voor toekomstig onderzoek is om een grotere steekproef te gebruiken en deelnemers willekeurig te selecteren, wat mogelijk representatievere resultaten oplevert. Het is ook aan te raden voor beleidsmakers om strategieën te ontwikkelen die deze motivatiefactoren versterken, met als doel senioren meer betrokken te maken bij coproductieactiviteiten.

Inhoud

Samenvatting.....	2
Inleiding	4
Theoretisch Kader	6
Coproductie	6
Zelf-determinatie theorie.....	8
Eenzaamheid	10
Hypothese.....	11
Methodologie.....	12
Onderzoeksdesign	12
Onderzoek verloop	13
Operationalisatie.....	14
Reflectie	18
Analyse.....	19
Wel-deelnemers	19
Niet-deelnemers.....	21
Overeenkomsten en verschillen.....	23
Conclusie.....	25
Discussie.....	26
Bronnenlijst	28
Bijlage	32
Bijlage 1 vragenlijst deelnemers die wel participeren in het buurthuis.....	32
Bijlage 2 Niet deelnemers	35
Bijlage 3 Codeboom.....	37

Inleiding

In de afgelopen decennia heeft de samenleving te maken met ingrijpende veranderingen, deze laten sporen achter op demografisch, sociaal en economisch vlak. Enerzijds wordt een toename gezien van vergrijzing een probleem dat gepaard gaat met een stijging van gezondheidsproblemen onder ouderen waaronder eenzaamheid. Anderzijds staat het financiële stelsel van de overheid onder druk, met gevolg van bezuiniging. In deze context krijgt Den Haag te maken met een toename van ouderen met 8% in de komende 15 jaar, waarbij 55,4% van deze ouderen zich eenzaam voelt (De Jong et al., 2022; RIVM, 2022). Eenzaamheid, heeft zowel invloed op het fysieke als mentale gestel, dit vraagt om een doeltreffende aanpak (Lim, Eres, & Vasan, 2020; Spitzer, 2019).

Met de afnemende financiële middelen en de terugtrekkende overheid, wordt de verantwoordelijkheid verschoven (De Koster, 2019). Dit heeft geleid tot interesse in het concept coproductie. Dit is een manier om een veranderende relatie tussen de overheid en burger te creëren. Coproductie is een strategie waarbij burger en overheid samenwerken ter verbetering van publieke diensten. Met coproductie komen individuen met elkaar in aanraking, waarbij individuen minder kans hebben om zich eenzaam te voelen en gelukkiger oud worden (Cornwell & Waite, 2009). Cahn (2000) beschrijft in zijn onderzoek dat individuen en gemeenschappen beschikken over verborgen potentie dat door coproductie kan worden benut.

Dit onderzoek richt zich op gemeente Den Haag, waarbij aandacht uitgaat naar achterstandswijken in zuidwest. Uit onderzoek blijkt dat individuen met een lage sociale economische status in Moerwijk gemiddeld 13,8 jaar eerder zullen sterven (Balster, 2014). Met het actieplan “Met z’n allen niet alleen”, geïnitieerd door de toenmalige wethouder van zorg, jeugd en volksgezondheid, wordt getracht de eenzaamheid onder senioren te verminderen door hen te betrekken bij activiteiten in het buurthuis (Moen, 2019)

De toenemende aandacht voor coproductie als methode ter bevordering van publieke dienstverlening, heeft zich gericht op verschillende facetten van de uitwerking van dit concept. Joost Fledders (2015), biedt inzicht in de barrières die de participatie van kwetsbare burger in coproductie kan veroorzaken. Waarbij het ingaat op niet alleen de eerste fase van coproductie maar ook het proces zelf onderzoekt. In ander werk heeft de theoretische modelstudie van Eijk en Steen (2013) inzichten gebracht. Hier worden inzichten uit verschillende literatuurstromingen bijeengevoegd. Waarbij dit model zich richt op het verklaren van individuele kenmerken op hun deelname in coproductieprocessen.

Desondanks is er ook een leemte te vullen in de wetenschappelijke literatuur, over de invloed van psychologische en emotionele factoren, op de motivatie van individuen om deel te nemen aan coproductie. Er is al veel onderzoek gedaan naar verscheidende determinators die de mate van coproductie proberen te verklaren waaronder: gezondheid en sociale zekerheid, veiligheid van de buurt, opleiding, immigratie en integratie en burgers die meldingen maken over het publiek domein,

maar geen relatie nog naar eenzaamheid en coproductie (Loeffler & Bovaird, 2021) Dit onderzoek beoogt de bestaande leemte te vullen door zich te concentreren op de invloed van eenzaamheid en de Zelf-Determinatie Theorie op de motivatie van ouderen in een specifieke context, en hoe dit hun betrokkenheid bij coproductie in Moerwijk beïnvloedt.

Eén van de redenen waarom Haag Wonen en de scriptie werkplaats hebben ¹gekozen voor Moerwijk, komt doordat het een wijk is met specifieke uitdagingen. De wijk Moerwijk in Den Haag, laat diepgaande veranderingen van de vergrijzing zien (RIVM, 2022). Moerwijk laat zien dat er noodzaak is voor interventies, vooral gezien de onderbenutting van het lokale buurthuis. Ondanks de aanwezigheid van een buurthuis, participeren de senioren nauwelijks in de activiteiten. Eenzaamheid kan zowel een oorzaak als een gevolg kan zijn van wel of niet deelnemen aan activiteiten in buurthuizen. Eenzaamheid kan ouderen ervan weerhouden om te participeren van buurthuis activiteiten, waardoor er minder sociale interactie ontstaat. Tegelijkertijd kan het niet participeren in deze activiteiten een verdere isolatie veroorzaken waardoor een toename ontstaat van eenzaamheid.

Moerwijk waar er sprake is van sociaal economische achterstand, is de kans groter dat individuen last krijgen van psychosociale klachten (Lim., et al 2020). Eenzaamheid kan bovendien worden gezien als zowel een barrière of als een motivatie tot participatie. Eenzaamheid is niet alleen het resultaat van beperkte sociale contacten, maar ook actieve deelname aan sociale activiteiten kan ontmoedigen, wat resulteert in een versterkende vicieuze cirkel van isolatie en verdere eenzaamheid (Hawkley & Cacioppo, 2010). In de context van Moerwijk impliceert dit dat de onderbenutting van het buurthuis zowel door heersende eenzaamheid onder ouderen als een factor die deze eenzaamheid verder in de hand werkt. Haag Wonen wil ervoor zorgen dat het buurthuis frequenter wordt gebruikt om coproductie een nieuw effectiever jasje te geven. Daardoor is de volgende onderzoeksvraag tot stand gekomen:

Hoe beïnvloeden gepercipieerde eenzaamheid en individuele motivatiefactoren de keuze van senioren in Moerwijk om deel te nemen aan coproductie binnen het vrouwenbuurthuis?

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de verschillende factoren die ervoor zorgen dat het buurthuis onderbenut blijft. Het doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in de verschillende factoren die leiden tot onderbenutting van het buurthuis, inclusief het blootleggen van de motivatiefactoren van senioren in Moerwijk die hen weerhouden of aanzetten tot coproductie. Dit ter ondersteuning van Haag Wonen en de Scriptiewerkplaats, met de informatie uit dit onderzoek kan er een verandering komen in de programma's in het buurthuis om deze aantrekkelijker te maken.

¹ De Scriptiewerkplaats is een organisatie die studenten verbindt aan een organisatie om zo maatschappelijke vraagstukken te onderzoeken in specifieke context.

Daarnaast om te bepalen in welke mate deze onderbenutting samenhangt met gevoelens van participatie en eenzaamheid binnen deze groep senioren van in Moerwijk.

Leeswijzer

Eerst zal het theoretisch kader uiteen worden gezet, waarop het methodologisch kader volgt waarin de onderzoeksmethoden toegelicht worden. Daarna de analyse volgt met de conclusie en discussie.

Theoretisch Kader

Deze studie verkent zich op de relatie tussen individuele motivatiefactoren en gepercipieerde eenzaamheid. In dit hoofdstuk worden eerst de belangrijke concepten gedefinieerd. De uiteenzetting van dit theoretisch kader begint met een blik op coproductie, waarbij buurthuizen als plek dienen om coproductie te faciliteren. Vervolgens wordt de zelfdeterminatietheorie uitgelegd als theoretisch kader voor het begrijpen van de motivatie van senioren in deze coproductie activiteiten.

Coproductie

Het begrip coproductie wordt in verschillende onderzoek disciplines gebruikt, een overkoepelende term die verwijst naar een reeks activiteiten. Het concept kwam voor het eerst op eind jaren 70, waarna het langzaam weer verdween tijdens de jaren 90. De voornaamste rede van afname in het concept was door de opkomst van New Public Management. Daarna het door een wereldwijde recessie in 2007-2008 weer een nieuw leven kreeg (Loeffler & Bovaird, 2021).

Het verwijst naar het proces waarbij burgers actief deelnemen aan de levering van publieke diensten. Daarnaast refereert het naar een veelheid van activiteiten, naar het proces waarin burger betrokken zijn bij de levering van een publieke dienst. Volgens het onderzoek van Whitaker, (1980) erkent deze benadering 'zachte' diensten (zoals onderwijs, gezondheidszorg en crisisinterventie), die gericht zijn op het veranderen en 'harde' diensten (politie). Burgers dragen bij door het bieden van assistentie (samenwerking met dienstverleners, vrijwilligerswerk). Coproductie is een manier waardoor er een samenwerking ontstaat tussen wat burgers doen en wat de overheid doet (Ostrom, 1996).

Vanuit economisch perspectief wordt coproductie bekeken als inspanningen van reguliere producenten en consument-producenten. Kiser en Percy (1980), introduceren de concepten van 'reguliere producenten', die goederen en diensten leveren dit in ruil voor loon en 'consument-producenten', die buiten hun reguliere werk om diensten produceren. Dit perspectief benadrukt dat consumenten door hun deelname aan coproductieactiviteiten de hoeveelheid en/of kwaliteit van de diensten die zij ontvangen, kunnen verhogen.

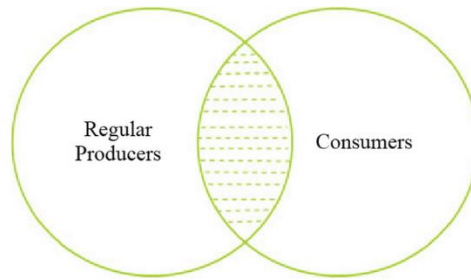

Fig 1. Coproductie model

De coproductie benadering verschilt van het traditionele model van overheid en burgerparticipatie, waarin overheidsfunctionarissen de verantwoordelijkheid dragen voor het ontwerpen en leveren van diensten aan hulpvragers. Zoals figuur 1 in het Venndiagram is te zien dat coproductie het overlappende gebied de wisselwerking plaatsvindt tussen reguliere producenten en consumenten.

Binnen het overlappende segment worden publieke diensten gecreëerd, wat coproductie is.

Coproductie kan op drie niveaus worden gedaan namelijk op individueel niveau, zoals de producent-consument relatie beschreven in het economisch perspectief. Maar ook in groepsverband denk hierbij aan een buurthuis en op collectief niveau, waarbij coproductie resulteert in gunstige uitkomsten voor een hele gemeenschap (Brudney & England, 1983) In tegenstelling tot dit model, gaat coproductie uit van een actieve, participatieve individuen of consument-producent relatie.

Er zijn een aantal klassieke definities gegeven van coproductie, deze kunnen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. De definitie die wordt gehanteerd in dit onderzoek voor coproductie luidt als volgt: “Coproductie is een relatie tussen een betaalde werknemer van een organisatie en (groepen van) individuele burgers die een directe en actieve bijdrage van deze burgers aan het werk van de organisatie vereist” (Brandsen & Honingh, 2016). Er zijn hierbij twee variabele te hanteren hoe verschillende vormen van coproductie uit elkaar gehouden kunnen worden: de mate waarin burgers de diensten ontwerpen die aan hen worden geleverd en de nabijheid van coproductie tot het primaire proces. Hoe dichter de coproductie bij het primaire proces plaatsvindt, hoe directer de bijdrage van burgers is aan de activiteiten van de organisatie (Brandsen & Honingh, 2016).

Buurthuizen, als fysieke locaties, faciliteren niet alleen een breed scala aan sociale, culturele, educatieve en recreatieve activiteiten (Poole & Colby, 2002). Daarnaast is het ook een knooppunt voor de bevordering het gevoel van gemeenschap onder individuen uit diverse achtergronden (Delanty, 2003). Dit concept van 'bridging', zoals geïdentificeerd door Putnam (2001), speelt een cruciale rol in het samenbrengen van mensen uit verschillende groepen om een sterkere gemeenschapszin te bevorderen en eenzaamheid tegen te gaan. De functie van buurthuizen gaat verder dan het faciliteren van een platform voor interactie en het creëren van gemeenschapszin. Buurthuizen dienen als centra voor coproductie waarbij leden van de gemeenschap actief deelnemen aan en bijdragen aan de ontwikkeling van de aangeboden diensten, wat weer zorgt voor een sterker gevoel sociale cohesie in een gemeenschap (Brandsen & Honingh, 2016).

De motivatie van burgers om deel te nemen is niet onderbelicht geweest waarbij er onderzoek is gedaan naar wat burgers aanzet om deel te nemen aan coproductie. De motivatie van individuen om deel te nemen aan coproductie is op verschillende dimensies onderzocht, waaronder materiële en solidariteitsprikkel, expressieve en normatieve prikkels, socio-demografische factoren, en de rol van autonomie en lokale omstandigheden.

Binnen de motivatie om deel te nemen wordt onderscheid gemaakt tussen materiële prikkels en solidariteitsprikkel. Materiële prikkels zijn tastbaar, denk hier bij aan geld of goederen, die individuen kunnen motiveren om deel te nemen. Daarentegen zijn sociale prikkels minder tastbaar en verkregen uit sociale activiteiten zoals het gevoel van ergens tot behoren of plezier in het samenwerken met andere individuen (Alford, 2002).

Verder is er binnen de literatuur aandacht voor expressieve en normatieve prikkels, waarbij deelnemers bijgedragen aan een maatschappelijk doel, wat het gevoel creëert dat een individu verschil maakt in het leven van een ander. Deze gevoelens kunnen voldoening geven dat je iets doet voor de gemeenschap (Voorberg, Bekkers, & Tummers, 2014). Daarnaast zijn ook socio-demografische factoren van invloed op de motivatie om deel te nemen aan coproductie. Uit onderzoek kwam naar voren dat het inkomensniveau en de genoten opleiding ook van belang zijn om mee te doen aan coproductie (van Eijk & Steen, 2013). Bovendien zijn er ook tegenstrijdigheden gevonden waarbij een onderzoek erop wijst dat een verschil is in geslacht, waarbij vrouwen eerder deelnemen dan mannen (Bovaird, Van Ryzin, Loeffler, & Parrado, 2014) Hoewel later onderzoek suggereert dat er geen sterke relatie is tussen de karakteristieken van een individu en de mate van deelname tot coproductie (Bovaird., et al 2015).

Een determinant die de motivatie tot coproductie voorspelt is autonomie. Individuen die geloven dat zij een verschil kunnen maken eerder geneigd zijn te coproduceren. Dit aspect erkent het belang van het empoweren van burgers. Daarnaast speelt de context van de lokale omgeving een belangrijke rol, waarbij negatieve omstandigheden binnen een gemeenschap de motivatie om deel te nemen kunnen verhogen, vooral op het gebied van veiligheid (Parrado et al., 2013)

Zelf-determinatie theorie

In de vroegere literatuur van motivatiepsychologie wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten motivaties. Dit veld, heeft inzicht geboden in menselijk gedrag en de drijfveren achter de motivatie. Een van deze theorieën binnen dit domein is de Zelf-Determinatie theorie (ZDT), beschreven door Deci en Ryan, die de relatie tussen motivatie en persoonlijk welzijn onderzochten. Zij suggereren dat individuen een natuurlijke, intrinsieke neiging hebben om hun omgeving proactief te beïnvloeden en vorm te geven, een perspectief dat contrasteert met de Goal Setting Theory welke meer nadruk legt op de vaststelling en het bereiken van specifieke doelen (Locke en Latham, 1990). De ZDT wordt in de oorsprong getypeerd als een organische benadering van menselijke motivatie. Deze

benadering legt de nadruk op de interactie tussen het individu en omgeving. In de interacties die plaatsvinden heeft een individu een behoeften, de omgeving kan dit tegemoetkomen of juist belemmeren (Van den Broeck et al., 2009).

De Zelf-Determinatie Theorie benadrukt dat dergelijke intrinsieke motivatie zich niet automatisch manifesteert; het vereist een stimulerende omgeving die individuele groei bevordert. In situaties waarin externe factoren de groeitendens van een individu belemmeren, kan dit leiden tot gevoelens van frustratie en een potentieel risico op demotivatie (Van den Broeck et al., 2009). Wanneer het de groei niet bevordert dan wordt er door individuen gezocht naar alternatieve, zoals het terugtrekken (Deci & Ryan, 2000). De ZDT zich op de kwaliteit van motivatie, en biedt daarmee een kwalitatieve benadering van het begrip van menselijke drijfveren (Lens & Deci, 2006). De ZDT typeert motivatie van intrinsiek tot extrinsiek. Waarbij het over intrinsieke motivatie, wat werd beschreven als het gedrag waarbij een individu energie krijgt en een voldaan gevoel van krijgt. Intrinsieke motivatie zijn dus handelingen die niet afhankelijk zijn van externe factoren (Deci, 1971).

Als drie de basisbehoeften volgens moeten worden vervuld alvorens een individu bevredigd wilt zijn, dit zorgt ervoor dat een individu optimaal kan functioneren en persoonlijke groei kan doormaken. Deze drie basisbehoefte zijn autonomie, verbondenheid en competentie.

Autonomie verwijst naar het gevoel van een individu om individuele vrijheid en een gevoel van zelfbeschikking te hebben. Competentie verwijst naar het ervaren van verwezenlijken van eigen doelen. Als laatste verbondenheid wat verwijst naar sociale verbondenheid om interactie te hebben met andere, ofwel het gevoel te hebben om ergens bij te horen (Baumeister & Leary, 1995). De zelf-determinatie theorie benadrukt dat sociaal contact betekenisvol moet zijn zodat individuen zich verbonden voelen met elkaar. Verbondenheid, mits vervuld zorgt voor een beter welzijn, waarbij er eerder voor andere wordt gezorgd (Deci & Ryan, 2000).

De samenhang tussen de zelf-determinatie theorie en coproductie biedt inzicht in de motivatiefactoren voor burgerparticipatie bij coproductie. Volgens Ryan en Deci (2000), legt ZDT de nadruk op het belang van het vervullen van de basisbehoeften aan autonomie, competentie, en verbondenheid voor het stimuleren van intrinsieke motivatie. Deze intrinsieke motivatie speelt een rol in de betrokkenheid van burgers bij coproductie, waarbij hun inspanningen niet enkel gedreven worden door externe prikkels, maar door het gevoel van persoonlijke voldoening en bijdrage aan de gemeenschap. In de context van Buurtvrouwenhuis Zuid-West, helpt zelf-determinatie theorie te verklaren hoe en waarom ouderen deelnemen aan coproductieactiviteiten. Een omgeving die autonomie bevordert, competentie erkent, en verbondenheid stimuleert, activeert de intrinsieke motivatie van senioren om bij te dragen aan hun gemeenschap.

Eenzaamheid

Binnen het kader van de zelfdeterminatietheorie biedt het intrigeren van eenzaamheid een vernieuwde blik op hoe de individuele motivatie factoren de participatie in het buurthuis beïnvloeden. Dit hoofdstuk gaat verder in op de invloed van eenzaamheid en de drie kernbegrippen van de zelfdeterminatietheorie- autonomie, competentie en verbondenheid.

In de literatuur is er een breed scala te vinden aan definities die worden gehanteerd voor het concept eenzaamheid. Eenzaamheid is een psychologische toestand zijn die wordt gekenmerkt door sociale isolatie en gebrek aan controle. Eenzaamheid wordt gedefinieerd als een negatief gevoel dat samengaat met de perceptie van een individu dat de sociale behoeften niet naar de gewenste hoeveelheid wordt vervuld (Houghton et al., 2013). Gierveld (1998), hanteert de definitie van eenzaamheid al volgt 'loneliness as the unpleasant experience that occurs when a person's network of social relationships is deficient in some important way, either quantitatively or qualitatively.' De conceptualisatie begint dus bij het idee dat het een subjectief gevoel is verbonden aan emotie. Hoewel beide definities overeenkomen dat eenzaamheid een onplezierige staat is die verband houdt met sociale relaties, legt Houghton meer nadruk op de subjectieve ervaring en perceptie, terwijl De Jong definitie eenzaamheid ziet in zowel de objectieve- als in de subjectieve sfeer.

Zoals wordt beschreven is eenzaamheid zowel objectief als subjectief van aard. De uitkomst op subjectieve basis kan dus verschillen per individu. De één heeft een grote groep vrienden en voelt zich eenzaam, terwijl de ander geen sociaal contact heeft met andere individuen, maar hoeft niet eenzaam te zijn (Jeste, Nguyen, & Donovan, 2023). Dit gevoel van eenzaamheid kan voortkomen uit de kwaliteit als kwantiteit van deze relaties. Onderzoek heeft aangetoond dat diepgang en de betekenis de belangrijkste determinant is over hoe tevreden individuen zich voelen met relaties. Kwaliteit boven kwantiteit is van belang voor het welzijn van het individu wat betreft sociale relaties (Heinrich & Gullone, 2006).

Na het literatuuronderzoek van de verschillende dimensies van eenzaamheid, is duidelijk geworden hoe eenzaamheid invloed heeft op de psychologische behoeften. Met deze kennis wordt er nu een brug geslagen naar hoe eenzaamheid zich verweeft met de kernprincipes van de zelf-determinatie theorie

Onderzoek heeft aangetoond dat eenzaamheid een negatieve impact heeft op het gevoel van autonomie van een individu. Personen die eenzaamheid ervaren, hebben vaker gevoelens van hulpeloosheid en in mindere mate de capaciteit om zelfstandig een besluit te maken (Ryan & Deci, 2000). Deze autonomie die verminderd is bij individuen die eenzaam zijn kan leiden tot een lagere motivatie om deel te nemen aan sociale activiteiten. Eenzaamheid kan ook het zelfvertrouwen schaden en het gevoel van competentie ondermijnen Een gebrek aan sociale verbondenheid kan resulteren in twijfels over de eigen vaardigheden (Baumeister & Leary, 1995). Verbondenheid is fundamenteel voor het psychologisch welzijn van een individu, dit is ook wel de tegenhanger van eenzaamheid. Wanneer een

individu zich eenzaam voelt, kan dit leiden tot een negatieve vicieuze cirkel waarbij het individu zich steeds meer gaat terugtrekken. Bij senioren is de kans om eenzaam te worden groter dit door, kinderen die het huis verlaten, scheiding, verandering van werkplaats of het verlies van iemand. Dit kan gebeuren op elke leeftijd maar naarmate een individu ouder wordt neemt de kans toe dat dit gebeurt (Lynch, 1977). In dit onderzoek wordt er alleen gekeken naar het subjectieve gevoel van eenzaamheid ook wel gepercipieerde eenzaamheid. Dit concept legt de nadruk op dat eenzaamheid niet alleen een fysieke staat is van alleen zijn maar ook de emotionele ervaringen die weer varieert van individu tot individu.

Hypothese

De relatie tussen eenzaamheid en deelname aan coproductie is een complex verschijnsel. De zelfdeterminatietheorie door Ryan en Deci (2000), biedt een nuttig theoretisch kader voor het begrijpen van motivatie binnen de context van coproductie. De vervulling van deze basisbehoeften bevordert welzijn en stimuleert actieve deelname in het algemeen. In tegenstelling kan eenzaamheid deze basisbehoeften ondermijnen, wat een demotiverend effect heeft op de betrokkenheid bij coproductieactiviteiten. De impact van eenzaamheid op zowel mentaal als fysiek welzijn is onderzocht waarbij onderzoek aantoont dat het een barrière vormt voor sociale participatie en bijdraagt aan een verlaagde kwaliteit van leven (Lim, Eres, & Vasan, 2020; Spitzer, 2019).

Gegeven deze inzichten, wordt verondersteld dat eenzaamheid een negatieve invloed uitoefent op de motivatie van senioren in Moerwijk om deel te nemen aan coproductieactiviteiten in het buurthuis.

H1: Gepercipieerde eenzaamheid onder senioren in Moerwijk verminderen hun deelname aan activiteiten in het buurthuis.

H2: Een hoger niveau van autonomie verhoogt de deelname van senioren aan activiteiten in het buurthuis.

H3: Een hoger niveau van competentie verhoogt de deelname van senioren aan activiteiten in het buurthuis.

H4: Een hogere mate van verbondenheid met de gemeenschap verhoogt de deelname van senioren aan activiteiten in het buurthuis

Methodologie

Dit onderzoek verkent de wisselwerking tussen individuele motivatiefactoren, gepercipieerde eenzaamheid en de deelname van senioren aan coproductieactiviteiten in het buurthuis te Moerwijk, Den Haag. Doormiddel van kwalitatief onderzoek wordt de mogelijkheid gecreëerd om inzicht te krijgen in de ervaringen, percepties en gedachtegangen van senioren rondom eenzaamheid en deelname in het buurthuis, en hoe deze factoren in wisselwerking zij met elkaar binnen de context van de seniorenflat te Moerwijk. Naast het exploratieve doel om inzicht te krijgen in de ervaringen en gedachten van senioren over eenzaamheid en deelname aan buurthuisactiviteiten, hanteert dit onderzoek een hypothese-toetsend kader. De hypothesen, afgeleid van de Zelf-Determinatie Theorie en literatuur over eenzaamheid, worden getoetst.

Onderzoeksdesign

Tijdens de uitvoering wordt een deductieve benadering gebruikt dit doormiddel van gebruik van bestaande theorieën over motivatie, coproductie en eenzaamheid. De theoretische kaders die worden gebruikt, zoals de zelf-determinatie theorie en het concept gerelateerd aan eenzaamheid, vormen de basis over de motivaties achter de deelname van senioren aan coproductieactiviteiten in dit onderzoek.

Data verzameling zal plaatsvinden door het houden van semigestructureerd interviews met senioren uit Moerwijk. Semigestructureerde interviews stellen dit onderzoek in staat om concepten met betrekking tot eenzaamheid en coproductie te vragen aan de respondenten. Waarbij wordt gezorgd dat alle relevante onderwerpen worden besproken voor een analyse, zodat er wel structuur in de interviews zit. Daarentegen bieden semigestructureerd interviews meer flexibiliteit om dieper in te gaan door e-in vragen te kunnen stellen (Mason, 2002). Dit kan ervoor zorgen om de veelheid van de ervaringen van senioren te begrijpen en biedt de mogelijkheid om de diepte in te gaan van de belevingswereld van senioren. Om op een semigestructureerde manier de interviews te houden wordt de betrouwbaarheid en validiteit van de studie gewaarborgd, omdat deze vragen worden herhaald bij elke respondent.

De rol in de selectieprocedure was gericht op het uitzoeken van de criteria voor deelname aan de interviews, namelijk de betrokkenheid bij het buurthuis. Dit is gecommuniceerd naar de woningbouwcorporatie om te zorgen dat er aanwezigheid was van wel- en niet-deelnemende senioren. Alleen, de uiteindelijke keuze van individuele respondenten werd door Haag Wonen gemaakt, waardoor mijn directe invloed op de selectie nihil was. In de toekomst zou het waardevol zijn om een willekeurige steekproeftrekking te overwegen om de representativiteit verder te verbeteren daarnaast ook door de steekproef (N) te vergroten. De selectie van respondenten wordt zo gekozen om mensen te interviewen die wel- en niet actief zijn binnen activiteiten in het buurthuis. Door zowel deelnemers als niet-deelnemers te interviewen, wordt beoogd om een beeld te schetsen van de motiverende en demotiverende factoren die een rol spelen bij deze beslissing tot coproductie. Hoewel deze samenwerking praktisch is en toegang biedt tot een doelgroep die anders moeilijk bereikbaar zou

kunnen zijn, is er wel selectiebias. Dit risico houdt in dat de geselecteerde groep mogelijk niet volledig representatief is voor de brede populatie van senioren in Moerwijk. Daarnaast wordt in de analyse en interpretatie van de gegevens rekening gehouden met mogelijke vertekeningen die door deze selectiemethode tot stand zijn gekomen.

Ethische overwegingen worden meegenomen in dit onderzoek met aandacht voor de bescherming van de privacy van de respondenten. Alle respondenten zullen voorafgaand aan het interview worden geïnformeerd over het doel van het onderzoek. Gezien de aard van thema's waaronder mentale gezondheid, kan worden gezien dat de deelnemende senioren als een kwetsbare groep beschouwd kunnen worden. Door hier bewust van te zijn zal dit ertoe leiden dat er aandacht wordt besteed aan het welzijn van de respondenten gedurende de interviews.

Onderzoek verloop

De interviews die zijn uitgevoerd zijn gedaan met respondenten 1-op-1. Het is de bedoeling de interviews 1:1 worden gehouden. Hierbij is een uitzondering gemaakt voor de partners die eventueel mogen deelnemen om iets toe te voegen aan het interview. Voor het interview zijn er twee verschillende interview lijsten gecreëerd om zo af te stemmen op waarom deze respondenten wel of niet deelnamen aan coproductie activiteiten in Moerwijk. Nadat de interviews gedaan waren werden transcripties gemaakt en gecodeerd. De onderstaande vorm van coderen resulteert tot een analyse die tot een antwoord komt op de onderzoeksvraag. Open coderen was de eerste stap waarbij de belangrijkste concepten werden geïdentificeerd, zoals “uitdrukkingen van eenzaamheid, “beschrijvingen van motivatie, “deelname aan activiteiten”. Waarna de relaties werden onderzocht tussen deze categorieën wat weer leidde tot vormingen van bredere categorieën zoals “barrières voor coproductie en factoren die motivaties bevorderen”

Operationalisatie

Het doel van dit onderzoek is om de invloed van eenzaamheid en motivatie op de deelname aan coproductie onder senioren in Moerwijk te onderzoeken. Dit vereist een operationalisatie van de centrale concepten: eenzaamheid, motivatie, en coproductie. Deze concepten zullen worden vertaald naar specifieke indicatoren die vervolgens zullen leiden tot vragen voor het interview.

Tabel 1

Operationalisatie tabel

Concept	Kenmerken	Vragen die zijn gesteld
Autonomie	Mate van vrijheid in keuzes zonder externe druk.	In hoeverre worden uw keuzes beïnvloed door anderen in uw omgeving, zoals buurtbewoners?
	Onafhankelijkheid in denken en handelen.	Kunt u aspecten van het buurthuis benoemen die u het gevoel geven meer of minder controle te hebben over uw deelname? Hoe heeft dit uw ervaring beïnvloed?
	Ervaren controle over eigen leven en beslissingen.	Zijn er bepaalde regels en/of verwachtingen die uw manier om beslissingen te nemen over deelname aan activiteiten binnen het buurthuis beïnvloeden?
	In staat zijn eigen interesses te volgen.	Hoe belangrijk is het voor u om zelf te kunnen kiezen aan welke activiteiten u deelneemt in het buurthuis, en hoe heeft dit uw deelname beïnvloed?
	Ervaren van zelfbeschikking in persoonlijke projecten.	Voelt u dat uw bijdragen aan het buurthuis worden gewaardeerd en dat u invloed heeft op de gebeurtenissen daar? Hoe beïnvloedt dit uw motivatie om deel te nemen?

Concept	Kenmerken	Vragen die zijn gesteld
Competentie	Gebruik en toepassing van persoonlijke vaardigheden.	Hoe zou u uw algemene vaardigheden beschrijven als het gaat om het deelnemen aan buurthuisprojecten?
	Ontvangen van positieve feedback over effectiviteit.	Heeft feedback over uw deelname in het buurthuis u ooit aangemoedigd om deel te nemen? Kunt u daar meer over vertellen?
	Gevoel van bekwaamheid in sociale interacties.	Zijn er activiteiten in het buurthuis waarbij u zich bijzonder bekwaam of juist minder bekwaam voelt? Hoe heeft dit uw betrokkenheid bij deze activiteiten beïnvloed?
	Effectiviteit in het bereiken van doelen.	Hoe voelt u zich over uw vaardigheden om bij te dragen aan activiteiten binnen het buurthuis?
	Gevoel van groei en ontwikkeling in capaciteiten.	Hoe voelt u zich over uw vaardigheden om bij te dragen aan activiteiten binnen het buurthuis?
	Verbondenheid	Kwaliteit van relaties die steun en zorg bevatten.
Gevoel onderdeel te zijn van een groep.		Zou u zeggen dat de sociale relaties die u heeft in Moerwijk van invloed zijn op uw dagelijkse leven?
Hoeveelheid ontvangen emotionele steun.		Hoe belangrijk zou emotionele of sociale steun van andere buurthuisbezoekers voor u zijn als u besluit om deel te nemen aan activiteiten?

Concept	Kenmerken	Vragen die zijn gesteld
	Ervaren van empathie en begrip van anderen.	Kunt u voorbeelden geven van momenten waarop u zich echt verbonden voelde met anderen in de buurt?
	Actieve deelname aan gemeenschappelijke activiteiten.	Zijn er bepaalde barrières die u ervan weerhouden om een band op te bouwen met de bezoekers van het buurthuis? Kunt u deze barrières beschrijven?
	Gevoel van acceptatie door anderen.	Kunt u een moment beschrijven waarop u zich verbonden of juist niet verbonden voelde met de groep in het buurthuis?
	Ervaren van zinvolle connecties met anderen.	Voelt u zich onderdeel van de gemeenschap binnen het buurthuis?
	Engagement en betrokkenheid binnen sociale groepen.	Welke barrières ervaart u binnen het buurthuis die u stoppen om meer verbonden te voelen met anderen?
Gepercipieerde Eenzaamheid	Gevoelens van eenzaamheid, zelfs in aanwezigheid van anderen.	Hoe beïnvloedt de aanwezigheid van mensen die u kent uw beslissing om aan buurthuisactiviteiten mee te doen?
	Gebrek aan bevredigende relaties.	Hoe denkt u dat uw ervaring van eenzaamheid zou zijn als u regelmatig zou deelnemen aan activiteiten in het buurthuis?

Concept	Kenmerken	Vragen die zijn gesteld
Coproductie	Frequentie van het ervaren van gevoelens van eenzaamheid.	Kunt u beschrijven of er ooit een tijd was dat u zich niet genoeg verbonden voelde met anderen om aan een activiteit deel te nemen? Hoe voelde dat
	Gevoelens van niet verbonden of buitenstaander zijn.	Zijn er momenten zijn geweest waarop u zich eenzaam voelde en besloot om niet deel te nemen aan een activiteit in het buurthuis?
	Gevoel van afgesneden zijn van anderen.	Welke barrières ervaart u binnen het buurthuis die u stoppen om meer verbonden te voelen met anderen?
	Activiteiten uitvoeren	Wat voor een activiteiten voer jij uit binnen het buurthuis?
	Gezamenlijke besluitvorming Gedeelde verantwoordelijkheid	Wat voor een rol heb je binnen deze activiteiten? Wie is waar verantwoordelijk voor?
Diverse belanghebbende	Wie zijn er allemaal betrokken bij deze activiteiten?	

Reflectie

De validiteit, betrouwbaarheid en beperkingen van het onderzoek naar de invloed van eenzaamheid en individuele motivatie voor deelname aan coproductie onder senioren in Moerwijk worden in dit hoofdstuk besproken. Hierbij worden de methoden die zijn gebruikt onder de loep gelegd. De manier van onderzoek is van belang bij de interne validiteit van kwalitatief onderzoek. Dit onderzoek heeft gebruik gemaakt van semigestructureerd interviews, getranscribeerd en gecodeerd om thema's rond eenzaamheid, motivatie en coproductie te verkennen. De vragen zijn bij de respondenten hetzelfde doormiddel van de semigestructureerde interviews wat de replicerbaarheid verhoogd. Een andere factor die invloed heeft op de interne validiteit is het selectiebias. Dit komt doordat het onderzoek vier respondenten uit Moerwijk heeft geselecteerd. Dit doormiddel van twee deelnemers die actief zijn in coproductie en twee die niet deelnemen. De niet-willekeurige, kleine steekproef is niet representatief voor de gehele populatie van senioren, wat weer beperkingen met zich mee brengt voor de validiteit. Dit beperkt de mogelijkheid om de resultaten te generaliseren naar een bredere groep van senioren of naar andere gemeenschappen met vergelijkbare of verschillende kenmerken. Deelnemers die bereid zijn om te spreken over persoonlijke ervaringen zoals eenzaamheid en motivatie kunnen verschillen van degenen die kiezen niet deel te nemen. Dit kan leiden tot een bias in de gegevens, waardoor de resultaten mogelijk niet representatief zijn voor alle senioren in Moerwijk of andere gemeenschappen. Uit onderzoek is daarnaast gebleken dat wanneer er bij oudere wordt gevraagd over hen ervaring met eenzaamheid, deze individuen geneigd zijn om een sociaal geaccepteerd antwoord te geven (Victor et al., 2005). De bovenstaande factoren spelen mee in de validiteit van dit onderzoek.

Analyse

Voordat er verder op de bevindingen wordt ingegaan, is het van belang om te weten dat de respondenten twee en drie nog gehuwd zijn en samenwonen, waarbij respondenten één en vier geen partner hebben en alleen wonen. Het was de bedoeling dat de interviews 1-op-1 werden afgenomen, met soms toevoegingen van de partners. Dit bleek ook zo het geval te zijn, zo nu en dan viel de partner van een respondent in de rede. Dit had zo zijn voordelen, want zo kon nog een perspectief worden opgenomen in de analyse. Daarnaast kon de partner van de respondent ook zo informatie toevoegen die de respondent over het hoofd zag.

Tabel 2

Informatie Respondenten

Wel-deelnemers	Niet-deelnemers
Respondent 2	Respondent 1
Respondent 3	Respondent 4

Wel-deelnemers

Autonomie

Autonomie is voor respondent 2 van belang voor deelname aan activiteiten binnen het buurthuis. Deze respondent waardeert de vrijheid om te kiezen wat deze doet en waaraan deze deelneemt. De beschrijving van het vermogen om beslissingen te nemen zonder invloed van anderen laat dit duidelijk zien: "Nou, nee. Dat besluit ik zelf ook" en "Nou, als ik het leuk vind... dan zeg ik, ja jongens, dat vind ik ook wel leuk. En ik heb er tijd voor." Deze respondent toont een mate van initiatief en keuzevrijheid. Het is de eigen beslissing om deel te nemen aan de activiteiten van het buurthuis.

Uitspraken zoals het kiezen voor deelname op basis van persoonlijke belangen tonen dit aan.

Autonomie is van cruciaal belang voor respondent 3. De keuze om al dan niet aan activiteiten deel te nemen, wordt zelfstandig genomen en is niet afhankelijk van de meningen of beslissingen van anderen: "Nou ja, je woont ook samen in de flat. En dan moet je toch een beetje... Ja, contact met elkaar hebben." Deze respondent toont ook aan dat de beslissing om deel te nemen aan gemeenschapsactiviteiten niet afhankelijk is.

Competentie

De competentie van respondent 2 wordt aangetoond door zijn eerdere actieve en leidende rol in het buurthuis, zoals het opzetten van de Klaverjasclub. Het toont aan dat de respondent competent genoeg voelde om initiatieven te leiden, ondanks het feit dat de club maar kort bestond. Respondent 3 verklaarde zijn competentiegevoel door te denken aan de tijd dat hij actief betrokken was bij de

organisatie en leiding van de activiteiten in het buurthuis. Deze respondent voelde zich gewaardeerd in zijn functie, vooral als het gaat om het toezicht houden en het openen en sluiten van het buurthuis. Deze respondent had het gevoel de gemeenschap te kunnen helpen door deze rollen aan te nemen.

Verbondenheid

"Het buurthuis was een plek waar ik veel vrienden maakte, maar veel van die mensen komen niet meer" dit is een voorbeeld van hoe veranderingen in de samenstelling van het buurthuis, zoals het verdwijnen van bekende gezichten, de verbondenheid van senioren kunnen verminderen, wat hun betrokkenheid beïnvloedt. Taal- en cultuurverschillen werden regelmatig genoemd als een barrière voor verbondenheid. Een van de deelnemers vertelde geïrriteerd te zijn over de taalbarrière die hen ervan weerhield om met buurtgenoten te communiceren en zich verbonden te voelen met andere mensen in het buurthuis, dit resulteerde naar minder contact te maken met nieuwe bewoners van de buurt. De verbondenheid die Respondent 3 ervoer, veranderde ook in de loop van de tijd. Het buurthuis, dat vroeger regelmatig evenementen organiseerde, zoals bingo en kaartavonden, maakte verbonden met de gemeenschap. Deze activiteiten stimuleerden een gevoel van verbondenheid en gemeenschap. Het gevoel van verbondenheid nam af naarmate de tijd vloog en de samenstelling van de buurt en de hoeveelheid buurthuisactiviteiten veranderden. Respondent 2 noemt ook dat de toegenomen diversiteit en de veranderingen in de buurt bijdroegen aan een gevoel van vervreemding en verminderde sociale cohesie. Zo zei respondent 3: "Die hebben toch een andere cultuur. Die gaan meer met hun eigen mensen om."

Gepercipieerde eenzaamheid

Respondent 2: "Ik voel me niet echt eenzaam, ik heb genoeg te doen met mijn familie en vrienden." Dit toont aan dat de perceptie van eenzaamheid niet een belangrijke factor is bij de beslissing om deel te nemen aan buurthuisactiviteiten. Het blijkt dat voor sommige respondenten sociale behoeften al worden vervuld via andere manieren van contact. Respondent 2 verduidelijkt: "Als niemand met je praat, waarom zou ik dan gaan?" Ik ben ook alleen thuis, maar ik voel me daar tenminste comfortabel. Respondent 3 geeft niet expliciet aan dat hij eenzaam is. Contact interacties binnen de sociale kring en activiteiten die deze met zijn partner onderneemt, lijken de meest voorkomende manieren te zijn om de sociale behoeften te vervullen. Het lijkt erop dat de beslissing om deel te nemen aan buurthuisactiviteiten niet direct wordt beïnvloed door het idee van eenzaamheid. Dit geeft aan dat, hoewel zijn sociale netwerken kleiner zijn geworden, de kwaliteit van de relaties die hij momenteel heeft, voldoende is.

Autonomie

De autonomie van de senioren die niet deelnemen, speelt ook een rol in de betrokkenheid bij activiteiten in het algemeen. Er komt naar voren dat de waarde die er wordt gehecht aan de onafhankelijkheid en de controle die zij hebben over hun eigen beslissingen. Deze waarde komen naar voren in de behoefte om zelf keuzes te maken zonder externe druk, wat zich vertaalt in een voorkeur voor activiteiten waarbij de respondenten niet verplicht worden om iets te doen dat van invloed is op de persoonlijke routine van deze respondenten. Respondent 1: "Dat is heel belangrijk. Om zelf nog alles te kunnen beslissen en te kunnen doen. Dat vind ik wel". De respondenten waarderen de vrijheid om de eigen interesses te volgen en geven aan dat zij actief betrokken zijn bij persoonlijke projecten. De verplichting om zich aan vaste tijden en regels te houden, weerhoudt hen ervan om deel te nemen aan het buurthuis.

Respondent 1 waardeert sterk de vrijheid deze respondent kiest bewust voor activiteiten die overeenkomen met persoonlijke interesses, zoals tuinieren. De mogelijkheid om zelf te kiezen welke projecten deze respondent wil leiden of aan deelnemen, zoals het organiseren van een buurtfeest, versterkt het gevoel van zelfbeschikking. De respondent voelt zich comfortabel bij het zelfstandig nemen van beslissingen en heeft een duidelijke voorkeur voor persoonlijke autonomie, wat invloed heeft op deze persoons gebrek aan deelname aan groepsactiviteiten. Vergelijkbaar met respondent 1, toont respondent 4 een neiging naar onafhankelijkheid en het maken van eigen keuzes. Respondent 4 waardeert de mogelijkheid om zelfstandig besluiten te nemen, maar door ziekte is deze respondent ernstig belemmerd tot deelname.

Competentie

Wat betreft competentie, tonen de respondenten een breed scala aan vaardigheden die zij door de jaren heen hebben opgedaan, voornamelijk in hobby's. De respondenten ervaren een gevoel van bekwaamheid in hun sociale interacties en voelen zich competent in het oplossen van problemen en het bereiken van doelen. Respondent 1 heeft het gevoel dat in het verleden fijne interacties plaats hebben gevonden in groepsactiviteiten, maar nu zijn aandacht geeft aan individuele activiteiten vanwege persoonlijke levensomstandigheden. Respondent 4 toont tevredenheid met eerdere ervaringen in groepsactiviteiten, maar huidige sociale interacties zijn beperkt en meer spontaan dan structureel en geeft aan dat dit komt door gezondheid. Respondent 1 beschreef dat de vaardigheden in het verleden werden ingezet tijdens groepsactiviteiten zoals het klaverjassen en jokeren, wat het gevoel van bekwaamheid gaf. Leeftijd gerelateerde beperkingen en fysieke gezondheid werden ook genoemd als barrières. Bijvoorbeeld, een respondent merkte op dat de leeftijd een rol speelt in zijn capaciteit om actief deel te nemen, wat wijst op een verminderd gevoel van competentie door fysieke

beperkingen. Dit weerhoudt deze respondenten niet van deelnemen aan activiteiten, alleen kan dit hen soms wel belemmeren.

Verbondenheid

De verbondenheid van de senioren met hun sociale omgeving is verschillend, waarbij persoonlijke geschiedenis, culturele factoren en veranderingen in de buurt een rol spelen. Hoewel sommige senioren sterke verbindingen ervaren met vrienden en directe burens, blijkt uit de interviews dat hun betrokkenheid bij de gemeenschap in het buurthuis beperkt is. Respondent 4, met een lange geschiedenis in Moerwijk, ervaart een verminderde interactie en betrokkenheid bij gemeenschappelijke ruimtes en evenementen. Deze afstandelijkheid komt deels door de veranderingen in de buurt, deze respondent gaf aan dat dit kwam door de afname van lokale winkels die vroeger diende als ontmoetingspunt. Dergelijke veranderingen hebben geleid tot een vermindering van spontane sociale interactie. Daarnaast spelen culturele en taalbarrières een significante rol in de verbondenheid binnen de gemeenschap maar ook onderlinge relaties met burens die in het buurthuis actief waren zo gaf respondent 4 aan: "En dat onderlinge bemoeien met elkaar. Net zoals hier hebben we er ook eentje zitten." En "Sorry dat ik het zeg, maar de mensen die nu komen, dat zijn buitenlandse mensen. En een heleboel spreken gewoon geen Nederlands. Dus daar heb je helemaal geen contact mee." Zulke barrières leiden tot gevoelens van minder verbondenheid, waardoor senioren minder geneigd zijn om deel te nemen aan gemeenschapsactiviteiten.

Respondent 4 toont ook een gelijke manier van beperkte verbondenheid. Hoewel er interactie is met de burens, zoals gesprekken of een kopje koffie, zijn deze contacten meestal oppervlakkig en niet voldoende om een gevoel van gemeenschap en gezamenlijke activiteiten te creëren. De voorkeur voor alleen zijn en weinig interactie met de gemeenschap duidt op een barrière voor betrokkenheid bij het buurthuis. Hoewel beide respondenten emotionele steun ontvangen van hun vrienden en familie, is dit niet met mensen uit het buurthuis. Wel woont bij respondent 4 zijn familie onder het huis waar deze respondent zich in bevindt, dit door zorg wegens fysieke beperkingen. De emotionele banden lijken voornamelijk op individueel niveau. Zonder goede vrienden/relaties in het buurthuis vinden de senioren weinig reden om actief deel te nemen aan de activiteiten. De mate van verbondenheid, of het gebrek daaraan, speelt een rol in de besluitvorming van senioren om al dan niet deel te nemen aan activiteiten in het buurthuis. Culturele diversiteit, taalbarrières en de afname van traditionele sociale ontmoetingsplaatsen zijn barrières op het gebied van verbondenheid.

Gepercipieerde eenzaamheid

Gepercipieerde eenzaamheid is een ander aspect dat de deelname aan activiteiten al dan niet beïnvloedt. De respondenten rapporteren over het algemeen weinig gevoelens van eenzaamheid, dankzij hun actieve betrokkenheid bij persoonlijke projecten en sociale interacties. Ze hebben toegang tot een klein maar kwalitatief sociaal netwerk. Toch ervaren sommigen momenten van buitensluiting

binnen gemeenschapsinstellingen zoals het buurthuis, vooral wanneer er taal- en culturele verschillen zijn. Respondent 1 uit gevoelens van voldoening over het huidige sociale leven, wat impliceert dat deze respondent niet eenzaam is. Dit gebrek aan gevoelde eenzaamheid kan haar motivatie om te zoeken naar nieuwe sociale verbindingen via buurthuisactiviteiten verminderen. Respondent 2 geeft aan zich niet vaak eenzaam te voelen, wat suggereert dat er geen dringende behoefte is aan meer sociale interactie via het buurthuis. Hoewel respondent 1 tevreden lijkt met de sociale interacties, geeft deze aan dat het sociale netwerk beperkt is, maar in dit geval lijkt de tevredenheid met de kwaliteit van de bestaande relaties zwaarder te wegen dan de kwantiteit van de sociale contacten.

Overeenkomsten en verschillen

Respondenten 2 en 3, die met enige regelmaat deelnemen aan activiteiten in het buurthuis, waarderen de gesprekken en interacties die plaatsvinden in het buurthuis. Deze positieve ervaringen binnen het buurthuis ondersteunt de betrokkenheid van deze respondenten. Deze respondenten gaven aan dat er afwezigheid is van eenzaamheidsgevoelens, wat wijst op een verbinding in eigen kringen met de andere deelnemers in het buurthuis. De motivatie om deel te nemen lijkt voort te komen uit de wens om verbonden te zijn met anderen in hun gemeenschap.

Aan de andere kant van het verhaal bevinden zich de niet-deelnemers, waarbij respondent 1 zich richt op persoonlijke projecten en hobby's waarmee de tijd wordt gevuld, waardoor de behoefte aan deelname aan het buurthuis vermindert. Respondent 4 noemt gezondheidsbeperkingen als de belangrijkste reden voor zijn afwezigheid in buurthuisactiviteiten. Deze respondent moet 5 keer per week naar het ziekenhuis waar deze soms meerdere uren moet blijven. Beide respondenten ervaren geen eenzaamheid en voelen dat hun sociale behoeften buiten het buurthuis tegemoet komen. Deze tevredenheid met hun huidige sociale leven zijn belangrijke factoren in hun beslissing om niet deel te nemen aan de buurthuisactiviteiten.

Eenzaamheid tegen de verwachtingen in, heeft geen invloed bij zowel de deelnemers als de niet-deelnemers. Dit is frappant, gezien het aangenomen idee dat eenzaamheid de rede is voor deelname aan coproductie. Zowel de deelnemers als niet-deelnemers geven aan weinig gevoelens van eenzaamheid te hebben, wat kan betekenen dat hun deelname of afwezigheid in het buurthuis meer beïnvloed wordt door andere factoren uit de interviews blijken dit de volgende dingen kunnen zijn namelijk: persoonlijke interesse, gezondheid, en de beschikbaarheid van andere sociale netwerken. Deelnemers blijken hun sociale behoeften binnen en buiten het buurthuis te vervullen, terwijl niet-deelnemers andere manieren van sociale interactie aangaan en voldoening buiten het buurthuis vinden. Deze alternatieve, kunnen een rol spelen bij het bieden van sociale voldoening en het verminderen van gevoelens van eenzaamheid. De respondenten hebben goede banden met familieleden,

vriendschappen buiten de buurt, en lidmaatschap van andere clubs die beter aansluiten bij de interesses. Hieruit kan worden opgemerkt dat niet zozeer de aanwezigheid van eenzaamheidsgevoelens de deelname aan buurthuisactiviteiten bepaalt, maar eerder de behoefte om sociale verbondenheid te onderhouden en zo wellicht potentiële eenzaamheid te voorkomen. Het lijkt erop dat zowel de deelnemende als niet-deelnemende senioren een zekere mate van autonomie in hun leven hebben en deze zo gebruiken om op deze manier aan hun sociale behoefte te komen. De relatie tussen individuele motivatiefactoren en coproductie lijkt van grotere impact op deelname.

Coproductie binnen het buurthuis vindt plaats door de organisatie van verschillende evenementen zoals bingo en kaartavonden. De resultaten geven weer dat de relatie tussen eenzaamheid en deelname aan coproductie dus niet zo direct is wat werd verondersteld. Het bewijs dat respondenten die niet eenzaamheid ervaren toch actief zijn in het buurthuis en die eenzaamheid niet ervaren geen behoefte hebben om deel te nemen geeft dit goed weer. Deze bevindingen geven weer dat coproductie bedoeld is om gemeenschapsgevoel te versterken maar de effectiviteit ervan afhankelijk is van de context.

Conclusie

In dit onderzoek is doormiddel van kwalitatief onderzoek met senioren in de wijk Moerwijk te Den Haag onderzocht welke factoren de deelname aan coproductieactiviteiten in het buurthuis beïnvloeden. Dus in hoeverre gepercipieerde eenzaamheid en motivatiefactoren; autonomie, competentie en verbondenheid de deelname beïnvloeden. Doormiddel van dit onderzoek wordt er een antwoord geformuleerd op de volgende onderzoeksvraag: In hoeverre beïnvloeden gepercipieerde eenzaamheid en individuele motivatiefactoren de keuze van senioren in Moerwijk om deel te nemen aan coproductie binnen het buurthuis?

Hypothese 1: *“Gepercipieerde eenzaamheid onder senioren in Moerwijk vermindert hun deelname aan activiteiten in het buurthuis”*. Verworpen, de resultaten die voortkomen uit de analyse kan geen ondersteuning bieden voor de hypothese dat gepercipieerde eenzaamheid de deelname van senioren aan buurthuisactiviteiten vermindert. Hypothese 2: *“Een hoger niveau van autonomie verhoogt de deelname van senioren aan activiteiten in het buurthuis”*. Bevestiging: De informatie uit de interviews ondersteunen de hypothese dat een hoger niveau van autonomie een positieve invloed heeft op de deelname aan activiteiten in het buurthuis. Hypothese 3: *“Een hoger niveau van competentie verhoogt de deelname van senioren aan activiteiten in het buurthuis”*. Bevestiging: De bevindingen bevestigen dat een hoger gevoel van competentie bijdraagt aan een grotere bereidheid tot deelname aan coproductieactiviteiten bij wel deelnemers, bij niet deelnemers kan het verworpen worden.. Hypothese 4: *“Een hogere mate van verbondenheid met de gemeenschap verhoogt de deelname van senioren aan activiteiten in het buurthuis.”* Bevestiging: De informatie uit het de interviews ondersteunen de hypothese dat een sterkere verbondenheid met de gemeenschap leidt tot actievere deelname aan buurthuisactiviteiten.

Dit onderzoek in Moerwijk toont aan dat de motivatiefactoren zoals autonomie, competentie en verbondenheid belangrijke factoren zijn voor de deelname van senioren aan coproductie binnen het buurthuis. Deze motivatie factoren spelen meer een rol dan gepercipieerde eenzaamheid, die niet van invloed is op de participatie in deze context.

Discussie

Voor dit onderzoek is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd om de invloed van motivatiefactoren en eenzaamheid op de participatie van senioren in coproductieactiviteiten binnen het buurthuis in Moerwijk te onderzoeken. Gebaseerd op de inzichten die zijn opgedaan uit de interviews met vier respondenten, biedt dit onderzoek een kijk in de belevingswereld van de respondenten. De bevindingen die zijn opgedaan dragen bij aan de literatuur over coproductie en motivatiefactoren voor deelname aan coproductie, door onderscheid te maken tussen de motivatie van deelnemers en niet-deelnemers. De resultaten dat niet alle senioren die een hoog niveau van autonomie ervaren kiezen voor deelname, geeft de moeilijkheid weer van de individuele motivatie en de mogelijke invloed van andere persoonlijke of externe factoren zoals gezondheid of persoonlijke voorkeuren. Dit sluit ook aan bij de bevindingen van Bovaird et al.,(2015), die aangeven dat deelname aan coproductie niet alleen wordt beïnvloed door persoonlijke kenmerken maar ook door de context.

Uit de analyse wijst het erop dat autonomie van belang is voor zowel deelnemers als niet-deelnemers. Deelnemers zoals respondenten 2 en 3 tonen een sterke voorkeur voor zelfbeschikking in hun keuze om deel te nemen aan buurthuisactiviteiten. Aan de andere kant, niet-deelnemers, dit zijn de respondenten 1 en 4, benadrukken ook als factor hun autonomie, maar gebruiken deze om niet te mengen in deelname, dit vanwege persoonlijke projecten of gezondheidsbeperkingen die hun mogelijkheden beperken. Dit is in lijn met de bevindingen van de Zelf-Determinatie Theorie (Deci & Ryan, 2000), die aangeeft dat autonomie van belang is voor het stimuleren van intrinsieke motivatie.

De rol van competentie wordt ook gezien als een rede om deel te nemen, met name onder de deelnemers die actief bijdragen aan de gemeenschap en zich gewaardeerd voelen door hun verantwoordelijkheden en de erkenning die zij ontvangen voor hun bijdragen. Respondenten die voelen dat zij gewaardeerd worden zijn meer geneigd om zich in te zetten voor het buurthuis. De bevindingen zijn in lijn met de Zelf-determinatie theorie die stelt dat het gevoel van competent zijn van invloed is op intrinsieke motivatie te stimuleren. Uit het onderzoek van Alford (2002), kwam naar voren dat wanneer individuen vaardigheden toepassen in een rol die past bij de competentie dit de motivatie verhoogd.

In lijn met de zelf-determinatie theorie speelt verbondenheid een belangrijke rol, de senioren ervaren een gevoel van verbondenheid wat de betrokkenheid kan bevorderen. Dit krijgt ook bijval in het onderzoek van Deci en Ryan (2000), die natuurlijk stellen dat de behoefte van verbondenheid bijdraagt aan een hogere mate van intrinsieke motivatie. Aan de andere kant van de resultaten van de niet-deelnemers zijn er barrières die het gevoel van verbondenheid juist tegenhouden. Culturele verschillen en problemen met andere talen zijn redenen waarom senioren zich soms niet verbonden voelen in Moerwijk. In Moerwijk zorgen deze sociale verschillen ervoor dat sommige senioren moeilijker meedoen, waardoor de voordelen die coproductie kan bieden niet voluit benut worden.

Iets wat nogal opvalt is, in tegenstelling tot de algemene verwachting, dat eenzaamheid geen rol speelt bij de deelname van zowel de actieve als de niet-actieve senioren. Dit is een belangrijke bevinding, aangezien het aantoont dat eenzaamheid niet de enige bepaler is van deelname aan gemeenschapsactiviteiten, wat in tegenstrijdig is met literatuur die de nadruk legt op sociale verbondenheid als een motivator (Putnam, 2000). Deze reflectie daagt de visie uit dat eenzaamheid soms geen determinant is van deelname in gemeenschappen. Deze bevindingen geven weer dat participatie aan activiteiten in gemeenschappen multifactorieel van aard zijn, waarbij intrinsieke en extrinsieke motivatiefactoren ook een rol spelen. Hoewel Putnam dus de nadruk legt op sociale verbondenheid, nodigt dit onderzoek uit tot een verdere kijk op de drijfveren van participatie.

Er dient wel rekening gehouden te worden met beperkingen van dit onderzoek hoewel dit onderzoek inzicht biedt in verschillende aspecten van deelname aan senioren, moeten er wel enkele overwegingen in acht worden gehouden die de reikwijdte beïnvloeden. Ten eerste is de steekproef klein en mogelijk niet helemaal representatief voor alle senioren in Moerwijk. Hierdoor zijn de resultaten minder goed te generaliseren naar de bredere bevolking een grotere steekproef in kwalitatief onderzoek verhoogd de betrouwbaarheid van de bevindingen. (Flick, 2019). Daarnaast focust dit onderzoek zich hoofdzakelijk op individuele motivatiefactoren en eenzaamheid zonder de bredere politieke of economische context die ook potentieel van invloed kan zijn op de participatie in gemeenschapsactiviteiten. Politieke beslissing op het gebied van beleid kunnen invloed hebben op ouderen of economische factoren zoals de financiën die deze respondenten hebben.

Deze factoren kunnen van invloed zijn op het vermogen van de senioren om te participeren in coproductie. Het is wel van belang om het te relativeren en te erkennen dat de beperkingen van de steekproefgrootte en de focus van het onderzoek geen vreemde uitdagingen zijn, maar voorkomende kwesties in het kwalitatieve onderzoeksveld. De beperkte scope van dit onderzoek biedt ook kansen voor vervolgonderzoek. De steekproef daarmee vergroten en een gevarieerde groep senioren en het integreren van politieke en economische analyses zou de inzichten van dit onderzoek kunnen verdiepen. Enkele suggesties zouden zijn om de sociaaleconomische status te onderzoeken. Onderzoek naar hoe inkomensniveau en financiële zekerheid de deelname kan beïnvloeden. Zeker gezien Moerwijk een van de armere wijken is in Den Haag. De gezondheidstoestand van senioren kan ook van invloed zijn op deel te nemen, uit de interviews is dit ook naar voren gekomen. Dit kan zowel op kwalitatief als kwantitatief worden gedaan.

Bronnenlijst

Alford, J. (2002). Why Do Public-Sector Clients Coproduce? *Administration & Society*, 34(1), 32–56.

<https://doi.org/10.1177/0095399702034001004>

Balster, M. (2014). *Rapport Moerwijk*.

Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497–529.

<https://doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.497>

Bovaird, T., Stoker, G., Jones, T., Loeffler, E., & Pinilla Roncancio, M. (2015). Activating collective co-production of public services: influencing citizens to participate in complex governance mechanisms in the UK. *International Review of Administrative Sciences*, 82(1), 47–68.

<https://doi.org/10.1177/0020852314566009>

Bovaird, T., Van Ryzin, G. G., Loeffler, E., & Parrado, S. (2014). Activating Citizens to Participate in Collective Co-Production of Public Services. *Journal of Social Policy*, 44(1), 1–23.

<https://doi.org/10.1017/s0047279414000567>

Brandsen, T., & Honingh, M. (2016). Distinguishing Different Types of Coproduction: A Conceptual Analysis Based on the Classical Definitions. *Public Administration Review*, 76(3), 427–435.

<https://doi.org/10.1111/puar.12465>

Brudney, J. L., & England, R. E. (1983). Toward a Definition of the Coproduction Concept. *Public Administration Review*, 43(1), 59. <https://doi.org/10.2307/975300>

Cahn, E. S. (2000). *No more throw-away people : the co-production imperative*. Essential ; Charlbury.

Cornwell, E. Y., & Waite, L. J. (2009). Social Disconnectedness, Perceived Isolation, and Health among Older Adults. *Journal of Health and Social Behavior*, 50(1), 31–48.

<https://doi.org/10.1177/002214650905000103>

de Jong, A., te Riele, S., Huisman, C., van Duin, C., Husby, T., & Stoeldraijer, L. (2022). *PBL/CBS Regionale bevolkingen huishoudens prognose 2022–2050*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

De Koster, Y. (2019). *Burger kent overheid niet meer*. Binnenlands Bestuur.

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/overheid-raakt-voor-burger-uit-zicht>

- Deci, E. L. (1971). Effects of Externally Mediated Rewards on Intrinsic motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 18(1), 105–115. <https://doi.org/10.1037/h0030644>
- Delanty, G. (2003). *Community*. Routledge.
- Fledderus, J. (2015). Bereikt coproductie kwetsbare burgers? *Bestuurskunde*, 24(4).
<https://doi.org/10.5553//092733872015024004008>
- Flick, U. (2019). *An introduction to qualitative research*. Sage.
- Gierveld, J. de J. (1998). A review of loneliness: concept and definitions, determinants and consequences. *Reviews in Clinical Gerontology*, 8(1), 73–80.
<https://doi.org/10.1017/s0959259898008090>
- Gough, C., Lewis, L. K., Barr, C., Maeder, A., & George, S. (2021). Community participation of community dwelling older adults: a cross-sectional study. *BMC Public Health*, 21(1).
<https://doi.org/10.1186/s12889-021-10592-4>
- Hawkley, L. C., & Cacioppo, J. T. (2010). Loneliness Matters: A Theoretical and Empirical Review of Consequences and Mechanisms. *Annals of Behavioral Medicine*, 40(2), 218–227.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3874845/>
- Heinrich, L. M., & Gullone, E. (2006). The clinical significance of loneliness: A literature review. *Clinical Psychology Review*, 26(6), 695–718. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2006.04.002>
- Houghton, S., Hattie, J., Wood, L., Carroll, A., Martin, K., & Tan, C. (2013). Conceptualising Loneliness in Adolescents: Development and Validation of a Self-report Instrument. *Child Psychiatry & Human Development*, 45(5), 604–616. <https://doi.org/10.1007/s10578-013-0429-z>
- Huygen, A., & de Meere, F. (2008). *De invloed en effecten van sociale samenhang*. Verwey-Jonker Instituut.
- Jeste, D. V., Nguyen, T. T., & Donovan, N. J. (2023). *Loneliness*. Washington, D.C. : American Psychiatric Association Publishing.
- Kiser, L., & Stephen, P. (1980). *The Concept of Coproduction and its Implications for Public Service*

Delivery.

- Lim, M. H., Eres, R., & Vasan, S. (2020). Understanding loneliness in the twenty-first century: an update on correlates, risk factors, and potential solutions. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 55(7), 793–810. <https://doi.org/10.1007/s00127-020-01889-7>
- Loeffler, E., & Bovaird, T. (2021). *Palgrave Handbook Of Co-Production In Public Services*. Palgrave Macmillan.
- Mason, J. (2002). *Qualitative Researching*. SAGE.
- Moen, N. (2019, February 18). *Den Haag vernieuwt aanpak eenzaamheid*. Gemeente.nu. <https://www.gemeente.nu/sociaal/den-haag-vernieuwt-aanpak-eezaamheid/>
- Ostrom, E. (1996). Crossing the great divide: Coproduction, synergy, and development. *World Development*, 24(6), 1073–1087. [https://doi.org/10.1016/0305-750x\(96\)00023-x](https://doi.org/10.1016/0305-750x(96)00023-x)
- Parrado, S., Van Ryzin, G. G., Bovaird, T., & Löffler, E. (2013). Correlates of Co-production: Evidence From a Five-Nation Survey of Citizens. *International Public Management Journal*, 16(1), 85–112. <https://doi.org/10.1080/10967494.2013.796260>
- Poole, D. L., & Colby, I. C. (2002). Do Public Neighborhood Centers Have the Capacity to Be Instruments of Change in Human Services? *Social Work*, 47(2), 142–152. <https://doi.org/10.1093/sw/47.2.142>
- Putnam, R. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. Simon & Schuster.
- RIVM. (2022). *Gezondheid per wijk en buurt; 2012/2016/2020/2022*. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Spitzer, M. (2019). *Eenzaamheid: de impact van sociaal isolement*. Atlas Contact.
- Van den Broeck, A., Vansteenkiste, M., De Witte, H., Lens, W., & Andriessen, M. (2009). De Zelf-Determinatie Theorie: kwalitatief goed motiveren op de werkvloer. *Gedrag & Organisatie*, 22(4). <https://doi.org/10.5117/2009.022.004.002>
- van Eijk, C. J. A., & Steen, T. P. S. (2013). Why People Co-Produce: Analysing citizens' perceptions on co-planning engagement in health care services. *Public Management Review*, 16(3), 358–382. <https://doi.org/10.1080/14719037.2013.841458>

van Eijk, C., & Steen, T. (2013). Waarom burgers coproductent
willen zijn. *Bestuurskunde*, 22(4), 72–81.

<https://doi.org/10.5553/bk/092733872013022003009>

Victor, C., Grenade, L., & Boldy, D. (2005). Measuring loneliness in later life: a comparison of
differing measures. *Reviews in Clinical Gerontology*, 15(1), 63–70.

<https://doi.org/10.1017/s0959259805001723>

Voorberg, W. H., Bekkers, V. J. J. M., & Tummers, L. G. (2014). A Systematic Review of Co-
Creation and Co-Production: Embarking on the social innovation journey. *Public
Management Review*, 17(9), 1333–1357. <https://doi.org/10.1080/14719037.2014.930505>

Whitaker, G. P. (1980). Coproduction: Citizen Participation in Service Delivery. *Public
Administration Review*, 40(3), 240. <https://doi.org/10.2307/975377>

Bijlage

Bijlage 1 vragenlijst deelnemers die wel participeren in het buurthuis

Introductie

Voordat we beginnen, wil ik u laten weten dat uw comfort en welzijn tijdens dit gesprek voor mij belangrijk is. Voelt u zich vrij om te delen wat u wilt, en weet dat u op elk moment kunt pauzeren of een vraag kunt overslaan. Bent u klaar om te beginnen?

Kunt u mij wat vertellen over uzelf?

Hoe lang woont u al in Moerwijk?

Hoe bent u voor het eerst betrokken geraakt bij het buurthuis?

de relaties die u heeft binnen het buurthuis?

Eenzaamheid

1. Kunt u vertellen over hoe uw contact met medebewoners uw keuze beïnvloeden om wel of niet deel te nemen aan buurthuisactiviteiten?
2. Zijn er momenten zijn geweest waarop u zich eenzaam voelde en besloot om niet deel te nemen aan een activiteit in het buurthuis?
3. Hoe denkt u dat uw ervaring van eenzaamheid zou zijn als u regelmatig zou deelnemen aan activiteiten in het buurthuis?
4. Kunt u beschrijven of er ooit een tijd was dat u zich niet genoeg verbonden voelde met anderen om aan een activiteit deel te nemen? Hoe voelde dat?
5. Op welke manier zou u willen dat deelname aan het buurthuis uw sociale netwerk verandert of verbetert?
6. Hoe beïnvloedt de aanwezigheid van mensen die u kent uw beslissing om aan buurthuisactiviteiten mee te doen?

Autonomie

1. Hoe beïnvloedt uw mogelijkheid om zelfstandige keuzes te maken uw beslissing om deel te nemen aan activiteiten in het buurthuis? Kunt u een voorbeeld geven waarin die zelfstandigheid van belang was voor uw besluitvorming?
2. Kunt u aspecten van het buurthuis benoemen die u het gevoel geven meer of minder controle te hebben over uw deelname? Hoe heeft dit uw ervaring beïnvloed?
3. Hoe belangrijk is het voor u om zelf te kunnen kiezen aan welke activiteiten u deelneemt in het buurthuis, en hoe heeft dit uw deelname beïnvloed?
4. Heeft het gevoel van zelfstandigheid binnen het buurthuis u ooit specifiek aangemoedigd of ontmoedigd om deel te nemen? Kunt u ons meer vertellen over deze ervaring?
5. Voelt u dat uw bijdragen aan het buurthuis worden gewaardeerd en dat u invloed heeft op de gebeurtenissen daar? Hoe beïnvloedt dit uw motivatie om deel te nemen?

Competentie

1. Hoe beïnvloedt uw gevoel van bekwaamheid uw besluit om al dan niet deel te nemen aan activiteiten in het buurthuis? Kunt u een voorbeeld geven waarbij dit een rol speelde?
2. Zijn er activiteiten in het buurthuis waarbij u zich bijzonder bekwaam of juist minder bekwaam voelt? Hoe heeft dit uw betrokkenheid bij deze activiteiten beïnvloed?
3. In hoeverre beïnvloedt uw perceptie van uw eigen vaardigheden uw beslissing om wel of niet deel te nemen aan bepaalde activiteiten in het buurthuis?
4. Voelt u dat de activiteiten in het buurthuis goed aansluiten bij uw vaardigheden? Hoe beïnvloedt dit uw motivatie om deel te nemen?
5. Heeft positieve feedback over uw deelname in het buurthuis u ooit aangemoedigd om deel te nemen? Kunt u daar meer over vertellen?

Coproductie

1. Wat voor een activiteiten voer jij uit binnen het buurthuis?
2. Wat voor een rol heb je binnen deze activiteiten?
3. Organiseert u ook weleens buiten het clubhuis activiteiten?
4. Zo ja, wat voor een activiteiten zijn dit dan?

Verbondenheid

1. Hoe beïnvloedt uw gevoel van verbondenheid met andere bezoekers van het buurthuis uw keuze om al dan niet deel te nemen aan activiteiten? Kunt u voorbeelden geven van hoe deze verbondenheid u heeft gemotiveerd of juist weerhouden?
2. Voelt u zich onderdeel van de gemeenschap binnen het buurthuis?
3. Zijn er relaties in het buurthuis die uw besluit om deel te nemen positief of negatief beïnvloeden? Kunt u een situatie beschrijven waarin dit een rol speelde?
4. Hoe zou een gevoel van verbondenheid binnen het buurthuis uw betrokkenheid bij activiteiten beïnvloeden?
5. Kunt u een moment beschrijven waarop u zich verbonden of juist niet verbonden voelde met de groep in het buurthuis?
6. Welke barrières ervaart u binnen het buurthuis die u stoppen om meer verbonden te voelen met anderen?

Coproductie

5. Wat voor een activiteiten voer jij uit binnen het buurthuis?
6. Wat voor een rol heb je binnen deze activiteiten?
7. Organiseert u ook weleens buiten het clubhuis activiteiten?
8. Zo ja, wat voor een activiteiten zijn dit dan?

Bijlage 2 Niet deelnemers

Introductie

Voordat we beginnen, wil ik u laten weten dat uw comfort en welzijn tijdens dit gesprek voor mij belangrijk is. Voelt u zich vrij om te delen wat u wilt, en weet dat u op elk moment kunt pauzeren of een vraag kunt overslaan.

Bent u klaar om te beginnen?

Kunt u mij wat vertellen over uzelf?

Hoe lang woont u al in Moerwijk?

Autonomie

1. Voelt u dat u voldoende controle heeft over uw eigen leven en beslissingen?
2. In hoeverre worden uw keuzes beïnvloed door anderen in uw omgeving, zoals buurtbewoners?
3. Hoe belangrijk is het voor u om de vrijheid te hebben om uw eigen keuzes te maken binnen een uw omgeving?
4. Zijn er bepaalde regels en/of verwachtingen die uw manier om beslissingen te nemen over deelname aan activiteiten binnen het buurthuis beïnvloeden?
5. Zijn er andere of prioriteiten in uw leven die uw vermogen om te beslissen over deelname aan activiteiten binnen het buurthuis beïnvloeden? Zo ja, welke zijn dat?
6. Hoe beïnvloedt het gevoel van controle over uw eigen leven en beslissingen uw keuze om wel of niet deel te nemen aan buurthuisactiviteiten?

Competentie

1. Hoe zou u uw algemene vaardigheden beschrijven als het gaat om het deelnemen aan buurthuisprojecten?
2. Heeft u eerder deelgenomen aan activiteiten binnen een gemeenschap? Zo ja, hoe heeft dat uw gevoel van uw vaardigheid beïnvloed?
3. Hoe voelt u zich over uw vaardigheden om bij te dragen aan activiteiten binnen het buurthuis?
4. Zijn er obstakels met betrekking tot uw vaardigheden die u ervan weerhouden om deel te nemen aan activiteiten binnen het buurthuis?
5. Voelt u dat de aangeboden activiteiten aansluiten bij uw capaciteiten en vaardigheden?
6. Heeft u het gevoel dat uw vaardigheden voldoende is om effectief bij te dragen aan coproductie binnen het buurthuis? Zo niet, wat zijn enkele manieren waarop u denkt dat u uw competenties zou kunnen versterken om deelname te vergemakkelijken?

Verbondenheid

1. Voelt u een emotionele band met de buurtbewoners?
2. In hoeverre voelt u zich gewaardeerd en geaccepteerd door andere leden van de gemeenschap?
3. Kunt u voorbeelden geven van momenten waarop u zich echt verbonden voelde met anderen in de buurt?
4. Zou u zeggen dat de sociale relaties die u heeft in Moerwijk van invloed zijn op uw dagelijkse leven?
5. Heeft u het gevoel dat u iets kunt bijdragen aan de gemeenschap door deel te nemen aan activiteiten in het vrouwenbuurthuis?
6. Zijn er bepaalde barrières die u ervan weerhouden om een band op te bouwen met de bezoekers van het buurthuis? Kunt u deze barrières beschrijven?
7. Hoe belangrijk zou emotionele of sociale steun van andere buurthuisbezoekers voor u zijn als u besluit om deel te nemen aan activiteiten?
8. Kunt u zich voorstellen dat een gevoel van verbondenheid met andere buurtbewoners uw motivatie zou vergroten om deel te nemen aan gezamenlijke projecten binnen het vrouwenbuurthuis?

Gepercipieerde Eenzaamheid

1. Kunt u beschrijven hoe u over het algemeen sociale interacties ervaart? Voelt u zich op uw gemak bij het idee van deelnemen aan groepsactiviteiten?
2. Hoe zou u de sfeer beschrijven wanneer u het buurthuis bezoekt? Voelt u zich daar gemakkelijk verbonden met anderen?
3. Heeft het gevoel van niet verbonden zijn met anderen u ooit weerhouden van het deelnemen aan activiteiten zoals die in het buurthuis worden aangeboden?
4. Zou u zeggen dat gevoelens van eenzaamheid invloed hebben op uw beslissing om al dan niet naar gemeenschaps evenementen zoals het buurthuis te gaan? Kunt u uitleggen hoe?
5. Denkt u dat deelname aan activiteiten in het buurthuis uw gevoel van eenzaamheid zou kunnen veranderen? Zo ja, wat weerhoudt u ervan om dit te proberen?
6. Hoe belangrijk is het voor u om zich verbonden te voelen met een gemeenschap? Denkt u dat het buurthuis deze behoefte zou kunnen vervullen?
7. Hoe zou u verwachten dat het versterken van sociale relaties innen het vrouwenbuurthuis de bereidheid van senioren om bij te dragen aan gezamenlijke inspanningen zou beïnvloeden?

Bijlage 3 Codeboom

